# 135. Kinh Tieu Nghiep phan biet

*Kinh Trung Bộ (Majjhima Nikāya)*

135. Kinh Tieu Nghiep phan biet

font

Trung Bộ Kinh

Majjhima Nikaya

135. Tiểu kinh Nghiệp phân biệt

(Cùlakammavibhanga sutta)

Như vầy tôi nghe.

Một thời, Thế Tôn ở Savatthi (Xá-vệ) Jetavana (Kỳ-đà-lâm), tại tinh xá ông Anathapindika (Cấp Cô Độc).

Rồi thanh niên Subha Todeyyaputta đi đến Thế Tôn; sau khi đến, nói lên với Thế Tôn những lời chào đón hỏi thăm; sau khi nói lên những lời chào hỏi thăm thân hữu, liền ngồi xuống một bên. Ngồi xuống một bên, thanh niên Subha Todeyyaputta bạch Thế Tôn:

-- Thưa Tôn giả Gotama, do nhân gì, do duyên gì giữa loài Người với nhau, khi họ là loài Người, lại thấy có người liệt, có người ưu?

Thưa Tôn giả Gotama, chúng tôi thấy có người đoản thọ, có người trường thọ; chúng tôi thấy có người nhiều bệnh, có người ít bệnh; chúng tôi thấy có người xấu sắc, có người đẹp sắc; chúng tôi thấy có người quyền thế nhỏ, có người quyền thế lớn; chúng tôi thấy có người tài sản nhỏ, có người tài sản lớn; chúng tôi thấy có người thuộc gia đình hạ liệt, có người thuộc gia đình cao quý; chúng tôi thấy có người trí tuệ yếu kém, có người có đầy đủ trí tuệ.

Thưa Tôn giả Gotama, do nhân gì, do duyên gì, giữa loài Người với nhau, khi họ là loài Người, lại thấy có người liệt, có người ưu?

-- Này Thanh niên, các loài hữu tình là chủ nhân của nghiệp, là thừa tự của nghiệp. Nghiệp là thai tạng, nghiệp là quyến thuộc, nghiệp là điểm tựa, nghiệp phân chia các loài hữu tình; nghĩa là có liệt, có ưu.

-- Tôi không hiểu nghĩa một cách rộng rãi điều mà Tôn giả Gotama nói một cách vắn tắt, không có giải nghĩa rộng rãi. Lành thay, nếu Tôn giả Gotama thuyết pháp cho tôi để tôi có thể hiểu nghĩa một cách rộng rãi điều mà Tôn giả Gotama nói một cách vắn tắt, không có giải nghĩa rộng rãi.

-- Vậy này Thanh niên, hãy nghe và suy nghiệm kỹ, Ta sẽ nói.

-- Thưa vâng, Tôn giả.

Thanh niên Subha Todeyyaputta vâng đáp Thế Tôn. Thế Tôn nói như sau:

-- Ở đây, này Thanh niên, có người đàn bà hay người đàn ông, sát sanh, tàn nhẫn, tay lấm máu, tâm chuyên sát hại đả thương, tâm không từ bi đối với các loại chúng sanh. Do nghiệp ấy, thành đạt như vậy, thành tựu như vậy, sau khi thân hoại mạng chung, bị sanh vào cõi dữ, ác thú, đọa xứ, địa ngục. Nếu sau khi thân hoại mạng chung, người ấy không sanh vào cõi dữ, ác thú, đọa xứ, địa ngục, nếu được đi đến loài Người, chỗ nào người ấy sanh ra, người ấy phải đoản mạng. Con đường ấy đưa đến đoản mạng, này Thanh niên, tức là sát sanh, tàn nhẫn, tay lấm máu, tâm chuyên sát hại đả thương, tâm không từ bi đối với các loài hữu tình.

Nhưng ở đây, này Thanh niên, có người đàn bà hay đàn ông, từ bỏ sát sanh, tránh xa sát sanh, bỏ trượng, bỏ kiếm, biết tàm quý, có lòng từ, sống thương xót đến hạnh phúc tất cả chúng sanh và loài hữu tình. Do nghiệp ấy, thành đạt như vậy, thành tựu như vậy, sau khi thân hoại mạng chung, người ấy được sanh vào thiện thú, Thiên giới, ở đời. Nếu sau khi thân hoại mạng chung, người ấy không sanh vào thiện thú, Thiên giới, ở đời, nếu người ấy đi đến loài Người, chỗ nào người ấy sanh ra, người ấy được trường thọ. Con đường ấy đưa đến trường thọ, này Thanh niên, tức là từ bỏ sát sanh, tránh xa sát sanh, bỏ trượng, bỏ kiếm, biết tàm quý, có lòng từ, sống thương xót đến hạnh phúc tất cả chúng sanh và loài hữu tình.

Ở đây, này Thanh niên, có người đàn bà hay người đàn ông, tánh hay não hại các loài hữu tình, với tay, hay với cục đất, hay với cây gậy, hay với cây đao. Do nghiệp ấy, thành đạt như vậy, thành tựu như vậy, sau khi thân hoại mạng chung, người ấy sanh vào cõi dữ, ác thú, đọa xứ, địa ngục. Nếu sau khi thân hoại mạng chung, người ấy không sanh vào cõi dữ, ác thú, đọa xứ, địa ngục, nếu người ấy đi đến loài Người, chỗ nào người ấy sanh ra, người ấy phải bị nhiều bệnh hoạn. Con đường ấy đưa đến nhiều bệnh hoạn, này Thanh niên, tức là tánh hay não hại các loài hữu tình với tay, hay với cục đất, hay với cây gậy, hay với cây đao.

Nhưng ở đây, này Thanh niên, có người đàn bà hay người đàn ông, tánh không hay não hại các loài hữu tình, với tay, hay với cục đất, hay với cây gậy, hay với cây đao. Do nghiệp ấy thành đạt như vậy.. thiện thú... người ấy được ít bệnh hoạn. Con đường ấy đưa đến ít bệnh hoạn... tánh không não hại... hay với cây đao.

Ở đây, này Thanh niên, có người đàn bà hay người đàn ông, phẫn nộ, nhiều phật ý, bị nói đến một chút thời bất bình, phẫn nộ, sân hận, chống đối, và tỏ lộ phẫn nộ, sân hận, bất mãn. Do nghiệp ấy, thành đạt như vậy... cõi dữ... xấu sắc. Con đường ấy đưa đến xấu sắc, này Thanh niên, tức là phẫn nộ... bất mãn.

Ở đây, này Thanh niên, có người đàn bà hay người đàn ông, không phẫn nộ, không nhiều phật ý, dầu cho bị nói đến nhiều, cũng không bất bình, phẫn nộ, sân hận, chống đối, và không tỏ lộ phẫn nộ, sân hận, bất mãn. Do nghiệp ấy, thành đạt như vậy.... thiện thú... đẹp sắc (pasadika: hoan hỷ) Con đường ấy đưa đến đẹp sắc, này Thanh niên, tức là không phẫn nộ... không bất mãn.

Ở đây, này Thanh niên, có người đàn bà hay người đàn ông, tật đố, đối với người khác được quyền lợi, được tôn trọng, cung kính, tôn sùng, đảnh lễ, cúng dường, sanh tật đố,

sanh tâm, ôm ấp tâm tật đố. Do nghiệp ấy, thành đạt như vậy... ác thú... quyền thế nhỏ. Con đường ấy đưa đến quyền thế nhỏ, này thanh niên, tức là tật đố... ôm ấp tâm tật đố.

Nhưng ở đây, này Thanh niên, có người đàn bà hay người đàn ông, không có tật đố, đối với những người khác được quyền lợi, được tôn trọng, cung kính, tôn sùng, đảnh lễ, cúng dường, không sanh tật đố, không sanh tâm, không ôm ấp tâm tật đố. Do nghiệp ấy... thiện thú... quyền thế lớn. Con đường ấy đưa đến quyền thế lớn, này Thanh niên, tức là không tật đố... không ôm ấp tật đố.

Ở đây, này Thanh niên, có người đàn bà hay người đàn ông, không bố thí cho Sa-môn hay Bà-la-môn, đồ ăn uống, y phục, xe cộ, vòng hoa, hương liệu, phấn sáp, ngọa cụ, nhà cửa, đèn đuốc. Do nghiệp ấy.. đọa xứ... tài sản nhỏ. Con đường đưa đến tài sản nhỏ. ngọa cụ, nhà cửa, đèn đuốc.

Nhưng ở đây, này Thanh niên, có người đàn bà hay người đàn ông có bố thí cho Sa-môn hay cho Bà-la-môn các đồ ăn uống... ngọa cụ, nhà cửa, đèn đuốc. Do nghiệp ấy... thiện thú... nhiều tài sản. Con đường đưa đến nhiều tài sản nhỏ... ngọa cụ, nhà cửa, đèn đuốc.

Ở đây, này Thanh niên, có người đàn bà hay người đàn ông ngạo nghễ, kiêu mạn, không đảnh lễ những người đáng đảnh lễ, không đứng dậy đối với người đáng đứng dậy, không mời ngồi những người đáng mời ngồi, không nhường chỗ đi cho những người đáng được nhường chỗ đi, không tôn trọng những người đáng tôn trọng, không cung kính những người đáng cung kính, không cúng dường những người đáng cúng dường. Do nghiệp ấy... đọa xứ... thuộc gia đình hạ liệt. Con đường đưa đến gia đình hạ liệt.. không cúng dường những người đáng cúng dường.

Nhưng ở đây, này Thanh niên, có người đàn bà hay người đàn ông, không có ngạo nghễ quá mạn, đảnh lễ những người đáng đảnh lễ... cúng dường những người đáng cúng dường. Do nghiệp ấy... thiện thú... vào gia đình cao quý. Con đường đưa đến gia đình cao quý... cúng dường những người đáng cúng dường.

Ở đây, này Thanh niên, có người đàn bà hay người đàn ông, sau khi đi đến Sa-môn hay Bà-la-môn, không hỏi: "Thưa Tôn giả, thế nào là thiện? Thế nào là bất thiện? Thế nào là phạm tội? Thế nào là không phạm tội? Thế nào là cần phải thực hành? Thế nào là không cần phải thực hành? Tôi đã làm gì để phải không lợi ích và đau khổ lâu dài? Hay tôi đã làm gì để được lợi ích và an lạc lâu dài? Do nghiệp ấy... đọa xứ... trí tuệ yếu kém. Con đường đưa đến trí tuệ yếu kém... lợi ích, hạnh phúc lâu dài?"

Nhưng ở đây, này Thanh niên, có người đàn bà hay người đàn ông, sau khi đến Sa-môn hay Bà-la-môn, có hỏi: "Thưa Tôn giả, thế nào là thiện? Thế nào là bất thiện... lợi ích, an lạc lâu dài? Do nghiệp ấy... thiện thú... đầy đủ trí tuệ. Con đường đưa đến đầy đủ trí tuệ... lợi ích, an lạc lâu dài?".

Ở đây, này Thanh niên, con đường đưa đến đoản thọ, dẫn đến đoản thọ, con đường đưa đến trường thọ, dẫn đến trường thọ; con đường đưa đến nhiều bệnh, dẫn đến nhiều bệnh; con đường đưa đến ít bệnh, dẫn đến ít bệnh; con đường đưa đến xấu sắc,

dẫn đến xấu sắc; con đường đưa đến đẹp sắc, dẫn đến đẹp sắc; con đường đưa đến quyền thế nhỏ, dẫn đến quyền thế nhỏ; con đường đưa đến quyền thế lớn dẫn đến quyền thế lớn; con đường đưa đến tài sản nhỏ, dẫn đến tài sản nhỏ; con đường đưa đến tài sản lớn, dẫn đến tài sản lớn; con đường đưa đến gia đình hạ liệt, dẫn đến gia đình hạ liệt; con đường đưa đến gia đình cao quý, dẫn đến gia đình cao quý, con đường đưa đến trí tuệ yếu kém, dẫn đến trí tuệ yếu kém; con đường đưa đến đầy đủ trí tuệ, dẫn đến trí tuệ đầy đủ.

Này Thanh niên, các loài hữu tình là chủ nhân của nghiệp, là thừa tự của nghiệp. Nghiệp là thai tạng, nghiệp là quyến thuộc, nghiệp là điểm tựa, nghiệp phân chia các loài hữu tình; nghĩa là có liệt, có ưu.

Khi nghe nói vậy, thanh niên Subha Todeyyaputta nói với Thế Tôn:

-- Thật vi diệu thay, thưa Tôn giả Gotama! Thật vi diệu thay, thưa Tôn giả Gotama! Như người dựng đứng lại những gì bị quăng ngã xuống, phơi bày những gì bị che kín, chỉ đường cho những người bị lạc hướng, đem đèn sáng vào trong bóng tối để những ai có mắt có thể thấy sắc; cũng vậy, Chánh pháp đã được Tôn giả Gotama dùng nhiều phương tiện trình bày giải thích. Con xin quy y Tôn giả Gotama, quy y Pháp và chúng Tỷ-kheo Tăng. Mong Tôn giả Gotama nhận con làm đệ tử, từ nay cho đến mạng chung, con trọn đời quy ngưỡng.

Hòa thượng Thích Minh Châu dịch Việt

Chân thành cám ơn anh HDC và nhóm Phật tử VH đã có thiện tâm gửi tặng ấn bản điện tử.

(Bình Anson hiệu đính, dựa theo bản Anh ngữ "The Middle Length Discourses of the Buddha", Tỳ kheo Nanamoli và Tỳ kheo Bodhi dịch, 1995).

15-07-2004

Majjhima Nikaya 135

Culakammavibhanga Sutta

The Shorter Exposition of Kamma Translated from the Pali by Ñanamoli Thera

Introduction (by Bhikkhu Khantipalo)

You want: long life, health, beauty, power, riches, high birth, wisdom? Or even some of these things? They do not appear by chance. It is not someone's luck that they are healthy, or another's lack of it that he is stupid. Though it may not be clear to us now, all such inequalities among human beings (and all sorts of beings) come about because of the kamma they have made individually. Each person reaps his own fruits. So if one is touched by short life, sickliness, ugliness, insignificance, poverty, low birth or stupidity and one does not like these things, no need to just accept that that is the way it is. The future need not be like that provided that one makes the right kind of kamma now. Knowing what kamma to make and what not to make is the mark of a wise man. It is also the mark of one who is no longer drifting aimlessly but has some direction in

life and some control over the sort of events that will occur.

1. Thus have I heard. On one occasion the Blessed One was living at Savatthi in Jeta's Grove, Anathapindika's Park.

Then Subha the student (brahmin), Todeyya's son, went to the Blessed One and exchanged greetings with him, and when the courteous and amiable talk was finished, he sat down at one side. When he had done so, Subha the student said to the Blessed One:

2 . "Master Gotama, what is the reason, what is the condition, why inferiority and superiority are met with among human beings, among mankind? For one meets with short-lived and long-lived people, sick and healthy people, ugly and handsome people, insignificant and influential people, poor and rich people, low-born and high-born people, stupid and wise people. What is the reason, what is the condition, why superiority and inferiority are met with among human beings, among mankind?"

3 . "Student, beings are owners of kammas, heirs of kammas, they have kammas as their progenitor, kammas as their kin, kammas as their homing-place. It is kammas that differentiate beings according to inferiority and superiority."

4 . "I do not understand the detailed meaning of Master Gotama's utterance spoken in brief without expounding the detailed meaning. It would be good if Master Gotama taught me the Dhamma so that I might understand the detailed meaning of Master Gotama's utterance spoken in brief without expounding the detailed meaning."

"Then listen, student, and heed well what I shall say."

"Even so, Master Gotama," Subha the student replied. The Blessed One said this:

5 . "Here, student, some woman or man is a killer of living beings, murderous, bloody-handed, given to blows and violence, merciless to all living beings. Due to having performed and completed such kammas, on the dissolution of the body, after death, he reappears in a state of deprivation, in an unhappy destination, in perdition, in hell. If, on the dissolution of the body, after death, instead of his reappearing in a state of deprivation, in an unhappy destination, in perdition, in hell, he comes to the human state, he is short-lived wherever he is reborn. This is the way that leads to short life, that is to say, to be a killer of living beings, murderous, bloody-handed, given to blows and violence, merciless to all living beings.

6 . "But here some woman or man, having abandoned the killing of living beings, abstains from killing living beings, lays aside the rod and lays aside the knife, is considerate and merciful and dwells compassionate for the welfare of all living beings. Due to having performed and completed such kammas, on the dissolution of the body, after death, he reappears in a happy destination, in the heavenly world. If, on the dissolution of the body, after death, instead of his reappearing in a happy destination, in the heavenly world, he comes to the human state, he is long-lived wherever he is reborn. This is the way that leads to long life, that is to say, to have abandoned the

killing of living beings, to abstain from killing living beings, to lay aside the rod and lay aside the knife, to be considerate and merciful, and to dwell compassionate for the welfare of all living beings.

7 . "Here, student, some woman or man is one who harms beings with his hands or with clods or with sticks or with knives. Due to having performed and completed such kammas, on the dissolution of the body, after death, he reappears in a state of deprivation...If instead he comes to the human state, he is sickly wherever he is born. This is the way that leads to sickness, that is to say, to be one who harms beings with one's hands or with clods or with sticks or with knives.

8 . "But here some woman or man is not one who harms beings with his hands, or with clods, or with sticks, or with knives. Due to having performed and completed such kammas, on the dissolution of the body, after death, he reappears in a happy destination...If instead he comes to the human state, he is healthy wherever he is reborn. This is the way that leads to health, that is to say, not to be one who harms beings with his hands or with clods or with sticks or with knives.

9 . "Here, student, some woman or man is angry, much given to rage; even when little is said, he is furious, angry, ill-disposed, resentful, he shows ill-temper, hate and surliness. Due to having performed and completed such kammas, on the dissolution of the body, after death, he reappears in a state of deprivation...If instead he comes to the human state, he is ugly wherever he is reborn. This is the way that leads to ugliness, that is to say, to be furious, angry, ill-disposed, resentful, and to show ill-temper, hate and surliness.

10 . "But here some woman or man is not angry or much given to rage; even when much is said, he is not furious, angry, ill-disposed, resentful, nor does he show ill-temper, hate or surliness. Due to having performed and completed such kammas, on the dissolution of the body, after death, he reappears in a happy destination...If instead he comes to the human state, he is beautiful wherever he is reborn. This is the way that leads to beauty, that is to say, not to be angry or given to much rage; even when much is said, not to be furious, angry, ill-disposed or resentful, or to show ill-temper, hate or surliness.

11 . "Here, student, some woman or man is envious; he envies, begrudges and harbors envy about others' gains, honor, veneration, respect, salutations and offerings. Due to having performed and completed such kammas, on the dissolution of the body, after death, he reappears in a state of deprivation...If instead he comes to the human state, he is insignificant wherever he is reborn. This is the way that leads to insignificance, that is to say, to be envious, to envy, begrudge, and harbor envy about others' gain, honor, veneration, respect, salutations and offerings.

12 . "But here some woman or man is not envious, he does not envy, begrudge or harbor envy about others' gain, honor, veneration, respect, salutations and offerings. Due to having performed and completed such kammas, on the dissolution of the body,

after death, he reappears in a happy destination...If instead he comes to the human state, he is influential wherever he is reborn. This is the way that leads to influence, that is to say, not to be envious, not to envy, begrudge or harbor envy about others' gain, honor, veneration, respect, salutations and offerings.

13 . "Here, student, some woman or man is not a giver of food, drink, cloth, sandals, garlands, perfumes, unguents, bed, roof and lighting to monks or brahmins. Due to having performed and completed such kamma, on the dissolution of the body, after death he reappears in a state of deprivation...If instead he comes to the human state, he is poor wherever he is reborn. This is the way that leads to poverty, that is to say, not to be a giver of food, drink, cloth, sandals, garlands, perfumes, unguents, bed, roof and lighting to monks and brahmins.

14 . "But here some woman or man is a giver of food, drink, cloth, sandals, perfumes, unguents, bed, roof and lighting to monks and brahmins. Due to having performed and completed such kamma, on the dissolution of the body, after death, he reappears in a happy destination...If instead he comes to the human state, he is rich wherever he is reborn. This is the way that leads to riches, that is to say, to be a giver of food, drink, cloth, sandals, garlands, perfumes, unguents, bed, roof and lighting to monks and brahmins.

15 . "Here, student, some woman or man is obdurate and haughty; he does not pay homage to whom he should pay homage, or rise up for whom he should rise up, or give a seat to whom he should give a seat, or make way for whom he should make way, or worship him who should be worshipped, or respect him who should be respected, or revere him who should be revered, or honor him who should be honored. Due to having performed and completed such kammas, on the dissolution of the body, after death, he reappears in a state of deprivation...If instead he comes to the human state, he is low-born wherever he is reborn. This is the way that leads to low birth, that is to say, to be obdurate and haughty, not to pay homage to whom he should pay homage, nor rise up for..., nor give a seat to..., nor make way for..., nor worship..., nor respect..., nor revere..., nor honor him who should be honored.

16 . "But here some woman or man is not obdurate or haughty; he pays homage to whom he should pay homage, rises up for whom he should rise up, gives a seat to whom he should give a seat, makes way for whom he should make way, worships him who should be worshipped, respects him who should be respected, reveres him who should be revered, honors him who should be honored. Due to having performed and completed such kammas, on the dissolution of the body, after death, he reappears in a happy destination...If instead he comes to the human state, he is high-born wherever he is reborn. This is the way that leads to high birth, that is to say, not to be obdurate or haughty, to pay homage to whom he should pay homage, to rise up for..., to give a seat to..., to make way for..., to worship...respect...revere...honor him who should be honored.

17 . "Here, student, some woman or man when visiting a monk or brahmin, does not ask: 'What is wholesome, venerable sir? What is unwholesome? What is blamable? What is blameless? What should be cultivated? What should not be cultivated? What, by my doing it, will be long for my harm and suffering? Or what, by my doing it, will be long for my welfare and happiness?' Due to having performed and completed such kammas, on the dissolution of the body, after death, he reappears in a state of deprivation...If instead he comes to the human state, he will be stupid wherever he is reborn. This is the way that leads to stupidity, that is to say, when visiting a monk or brahmin, not to ask: 'What is profitable?...Or what, by my doing it, will be long for my welfare and happiness?'

18 . "But here some woman or man when visiting a monk or brahmin, asks: 'What is profitable, venerable sir?...Or what, by my doing it, will be long for my welfare and happiness?' Due to having performed and completed such kammas, on the dissolution of the body, after death, he reappears in a happy destination...If instead he comes to the human state, he is wise wherever he is reborn. This is the way that leads to wisdom, that is to say, when visiting a monk or brahmin, to ask: 'What is profitable, venerable sir?...Or what, by my doing it, will be long for my welfare and happiness?'

19 . "So, student, the way that leads to short life makes people short-lived, the way that leads to long life makes people long-lived; the way that leads to sickness makes people sick, the way that leads to health makes people healthy; the way that leads to ugliness makes people ugly, the way that leads to beauty makes people beautiful; the way that leads to insignificance makes people insignificant, the way that leads to influence makes people influential; the way that leads to poverty makes people poor, the way that leads to riches makes people rich; the way that leads to low birth makes people low-born, the way that leads to high birth makes people high-born; the way that leads to stupidity makes people stupid, the way that leads to wisdom makes people wise.

20 . "Beings are owners of kammas, student, heirs of kammas, they have kammas as their progenitor, kammas as their kin, kammas as their homing-place. It is kammas that differentiate beings according to inferiority and superiority."

21 . When this was said, Subha the student, Todeyya's son, said to the Blessed One: " Magnificent , Master Gotama! Magnificent, Master Gotama! The Dhamma has been made clear in many ways by Master Gotama, as though he were turning upright what had been overthrown, revealing the hidden, showing the way to one who is lost, holding up a lamp in the darkness for those with eyes to see forms.

22 . "I go to Master Gotama for refuge, and to the Dhamma and to the Sangha of bhikkhus. From today let Master Gotama accept me as a lay follower who has gone to him for refuge for life."

Source: http://world.std.com/~metta/canon/majjhima/mn135.html

(Revised: 9 November 1998 )

*Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.*